

25.10.2022

VN/735/2022

EU:n biodiversiteettistrategian kansallisten sitoumusten valmistelu

Ohjausryhmän kokous

Aika	6.9.2022, klo 9.00–10.52	
Paikka	Etäkokous (Teams)	
Osallistujat	Juhani Damski (puheenjohtaja) Ilkka Herlin (varapuheenjohtaja) Tarja Haaranen Tuula Packalen Erja Fagerlund Armi Liinamaa Tero Toivanen Minna Ojanperä Timo Jokelainen Sini Harkki Tapio Gustafsson Aleksi Lehikoinen Marko Mäki-Hakola Mika Riipi Henrik Jansson Jussi Kumpula Tiina Vuoristo Camilla Sederholm Harri Mäkiyuokko Jan Saijets Anniina Kostilainen Tommi Maasilta Anna Rakemaa Marko Svensberg Viktor Harvio Heli Jutila Jari Luukkonen Mikko Kuusinen (pys. asiantuntija) Olli Ojala (pys. asiantuntija) Janne Kotiaho (pys. asiantuntija)	Ympäristöministeriö Ympäristöministeriö Maa- ja metsätalousministeriö Työ- ja elinkeinoministeriö Valtiovarainministeriö BirdLife Suomi ry Elinkeinoelämän keskusliitto Lapin ELY-keskus Greenpeace Kalatalouden Keskusliitto ry Luonnontieteellinen keskusmuseo MTK ry Lapin liitto Metsähallitus, Luontopalvelut Metsähallitus, Metsätalous Oy Metsäteollisuus ry Natur och Miljö r.f. Pro Agria Saamelaiskäräjät Sahateollisuus ry Suomen Kuntaliitto ry Suomen metsäkeskus Suomen riistakeskus SLC r.f. Suomen Vesiensuojeluyhdistysten liitto WWF Suomi Ympäristöministeriö Ympäristöministeriö Suomen Luontopaneeli
Vierailijat	Saara Bäck Päivi Gummerus-Rautiainen Hanna-Leena Keskinen Aino Niemi	Ympäristöministeriö Ympäristöministeriö (siht.) Ympäristöministeriö Ympäristöministeriö (siht.)

1. Kokouksen avaus

Ohjausryhmän puheenjohtaja Juhani Damski avasi kokouksen.

2. Asialistan ja edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Ohjausryhmän edellinen kokous järjestettiin 22.6. Edellinen pöytäkirja on toimitettu 1.7., lisättiin Tiimerin kokousaineistoihin kokouksen aikana ja tullaan hyväksymään seuraavassa kokouksessa.

3. Esityksen luontodirektiivin meri- ja sisävesiluontotyypeistä

Varapuheenjohtaja Saara Bäck piti esitelmän luontodirektiivin meri- ja sisävesiluontotyypeistä. Esityksessä painotettiin luontodirektiivin luontotyyppien tilan parantamisen yhteyttä vesipuidedirektiiviin ja merialuesuunnitteludirektiiviin. Merkittävin vesiluontotyyppiin vaikuttava tekijä on rehevöityminen. Luontotyyppien tilan parantaminen liittyy laaja-alaiseen maankäytön kokonaissuunnitteluun valuma-alueilla mukaan lukien maa- ja metsätalous. Bäckin esitykseen liittyen tuotiin esiin ja/tai keskusteltiin:

- Vesitöihin liittyvän tiedon vähäisyydestä sekä toivottiin hallinnon ja tutkimuslaitosten yhteistyötä nykyistä enemmän.
- Vesienhoito ei riitä, vaan pitäisi painottaa enemmän luontotyyppiä ja lajeja
- Rehevöitymisen väheneminen parantaa luontotyyppiä ja lajien elinalueita. Muistutettiin kiinnittämään huomiota soiden ojitusten negatiivisiin vaikutuksiin ja valuma-alueen ratkaisuihin
- Pohdittiin sitoumus 1:en ja sitoumus 2:en eroa ja suojeluperusteita

Keskustelun loppuksi YM:n asiantuntijat vielä tarkensivat, että luontotyyppitieto on aina vajavaista, mutta lutyötä on tehty hyvin, lajien ja luontotyyppien uhanalaisuuden syissä on kuormitus ja rehevöityminen mukana. Tämän vuoksi vesien- ja merenhoidon suunnitelmat ovat paras työkalu vähentämään rehevöitymistä. Parhaan tiedon mukaa mennään, rehevöitymisen torjuminen tärkein keino. Valuma-alueasiat on ollut keskusteluissa mukana ja huomioidaan sitoumuksissa. Lisäksi todettiin, ettei vesilain muutos ole tässä työssä ollut keskusteluissa mukana. Lisäksi tuotiin esiin, että kokouksessa käsitellään nimenomaan sitoumus 2:sta, joka on lajien ja luontotyyppien tilan parantamista, suojelualue-sitoumus erikseen sitoumuksessa 1. Sovittiin, että sitoumukset esitellään seuraavalla kerralla vielä lyhyesti.

4. Työryhmän kuulumiset

Viimeisin työryhmän kokous pidettiin 31.8. ja kokouksessa keskityttiin ainoastaan sitoumus 2:en. Työryhmän puheenjohtaja Mikko Kuusinen esitteli sitoumus 2:n luontotyyppien ja lajien suojelutason taustaa ja nykytilaa. Lisäksi Kuusinen esitteli työryhmässä metsäiset luontotyypit sitoumus 2:en osalta.

Käytiin läpi sitoumuksen taustaa ja tulevia toimenpiteitä. Yleistavoitteena on saada epäsuotuisassa tilassa olevista luontotyypeistä ja lajeista vähintään 30% hyvään tilaan tai ainakin saada niiden suunta kohti parempaa vuoteen 2030 mennessä. Kuusinen esitteli keskeisiä graaffeja, joista käy ilmi luontotyyppien tilat. Borealisella vyöhykkeellä enemmistö luontotyypeistä on epäsuotuisalla tasolla. Paranevia ja vakaita luontotyyppisiä on melko paljon, myös heikkeneviä. Esiteltiin koontitaulukot lajeista, joista puuttuvat vielä MMM vastuulajit. Lintudirektiiviin lajeista esiteltiin vastaavat koonnit.

Esityksen jälkeen nostettiin monia asioita esille, alakohdissa niihin saatuja YM:n vastauksia:

- Luontotyyppeihin liittyvä tiedonpuute ja siitä aiheutuvat riskit sitoumuksia tehdessä.
  - Työryhmässä työtä tehdään SYKE:n asiantuntijoiden valmistelun pohjalta. Tietopuutteita on aina ja tietopohjaa pyritään parantamaan. Tiedetään kuitenkin, mitä pitäisi tehdä. Sitoumustyön tekemiseen voi sisältyä riskejä, jotka ovat huomioitava työssä edetessä. Suurin riski on kuitenkin jättää toimia tekemättä.
  - Sitoumuksessa arvioidaan myös pitäisikö lajien ja luontotyyppien tilaa parantaa enemmän kuin 30%, jotta päästään ainakin 30%:iin.
- Puhuttiin paljon kustannuksista. Suojeluun ja sitoumuksiin liittyy riskejä tiedon ollessa liian vähäistä, mikä saattaa johtaa kustannustehokkuuden vähäisyyteen. Nostettiin esiin Dasguptan raportti. Kysyttiin, miten kustannukset työssä huomioidaan.
  - Kustannustarkastelu on alussa. Sitä mukaan, kun toimenpiteitä saadaan täsmennettyä, pystytään arvioimaan loppukustannuksia. Pienille alueille pystytään laskemaan paremmin kustannusarvioita. Sitoumus 1:ssä voidaan esittää arvioita hehtaariperustein. Työhön on kuitenkin löydyttävä resursseja, eikä niitä voida tämän hetkisillä resursseilla toteuttaa.
  - Kustannusarvioita esitellään seuraavassa ohryn kokouksessa.
- Kysyttiin poliittisesta prosessista ja ensi hallitusta koskevista sitoumuksista.
  - Poliittinen prosessi ei ole vielä täysin selvä. Sitoumustyö toimitetaan komissioon vuoden lopussa, minkä jälkeen sitoumusta tarvittaessa paranneellaan.
  - Seuraavan hallituksen rooli tässä sitoumuksessa tulee olemaan merkittävä.
- Nostettiin esiin Helmi ja METSO –ohjelmien olemassaolo.
  - Kyseiset ohjelmat eivät ole yksistään riittäviä nykyisellä rahoituksella, vaikka erittäin hyviä ohjelmia ovatkin. Kyseiset ohjelmat tukevat sitoumuksia, mutta tarvitaan lisätoimia.
- Kyseltiin OECM-alueiden käsittelystä työryhmässä.

- OECM-alueisiin liittyvät aineistot eivät ole olleet työryhmän käsittelyssä. Kesäkuun alussa on esitetty, mitkä alueet esitetään OECM-alueiksi. Toiminnan ulkopuolisista alueista ei ole hallinnollista päätöstä.
- Nostettiin esiin EU:n ennallistamisasetus ja kysyttiin sitoumuksen linkittymisestä kyseiseen asetukseen.
  - Komission ennallistamisasetuksessa on hyvin paljon päällekkäisyyksiä sitoumuksen kanssa. Sitoumukseen liittyvä käynnissä oleva prosessi antaa paljon taustatietoa ja valmistaa ennallistamisasetuksen astuessa voimaan.

Kuusinen esitteli myös Suomen sitoumukset EU:n biodiversiteettistrategiaan –loppuraportin työversiota. Käytiin läpi raportissa olevia diagrammeja ja avattiin niiden sisältöä. Raporttiin on koottu laji- ja luontotyyppikohtaisia tietoja ja niiden suojelun tavoitteita

- Keskusteltiin raportin sisällysluettelon sekavuudesta. Luvattu laittaa sitoumukset selkeämmin ja korjata sisällysluettelon numerointi ajan tasalle.
- Sitoumus 1 koskevat ohjausryhmältä tulleet kommentit käsitellään, kun sitoumus 1 on ensi kerran työnalla.

5. Seuraava kokous

Seuraava ohjausryhmän kokous on 25.10.

6. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 10.52.